

Advent 2024

Ontmoetingskerk Enschede

Advent 2024

1-12	1 ^e van de Advent, <i>Ad te levavi</i>	ds. Bertine van der Weg, Nijverdal
	Zacharia 14,4-9	1 Tessalonicenzen 3,9-13 Lucas 21,25-31
8-12	2 ^e van de Advent, <i>Populus Sion</i>	ds. Freerk Hovinga, Winterswijk
	Maleachi 3,1-4	Filippenzen 1,3-11 Lucas 3,1-6
15-12	3 ^e van de Advent, <i>Gaudete</i>	ds. Siebe Hiemstra, Almelo
	Sefanja 3,14-20	Filippenzen 4,4-9 Lucas 3,7-18,
22-12	4 ^e van de Advent, <i>Rorate</i>	ds. Jaco Zuurmond, Enschede
	Micha 5,1-4a(6)	Hebreeën 10,5-10 Lucas 1,39-45
24-12	Kerstnacht	ds. Gert Jan Lambers Heerspink, Lonneker
25-12	Kerstmorgen	ds. Carla Borgers, Delden

Leegte, wording, vervulling, volbrenging... in de maneschijn

In het jaar 1 CE was het op zowel 21 maart als 25 december het laatste kwartier van de maancyclus. Dat is opvallend: beide zijn belangrijke data (begin lente en Kerst) en de kans hierop is nog geen procent. De data liggen daarnaast ook nog eens precies 280 dagen uit elkaar, de gemiddelde lengte van een menselijke zwangerschap. Lente en Kerst horen bij elkaar.

Het derde kwartier is 'lediging neerwaarts' of volbrenging; de maan 'giet haar licht uit'. Op 21 maart, de zonnewende en het begin van de lente, wordt de aarde, Maria of 'het menselijke' zwanger van God, licht van boven. Op 25 december komt het hoge licht werkelijk op aarde.

Een andere toevalligheid: 3 december 1 CE was de allereerste adventszondag en viel samen met nieuwe maan, die staat voor leegte, dood, einde (en nieuw begin) van een cyclus, voltooiing (volle maan is vervulling), nieuw begin, neutraliteit (lief noch leed). Het is een moment zonder 'iets'.

Wachten is het enige dat erop zit. Dat is Advent: wachten, verwachten, hopen... mens, sta klaar, hopen tegen het donker in.

Als we elk jaar (doen alsof we) de allereerste Advent herbeleven, is dus ook elke eerste adventszondag in figuurlijke zin nieuwe maan – maar dit jaar, op 1 december, is dat ook letterlijk zo, dus net als in Christus' geboortjaar!

... op...	... is het...	... staand voor...	... bezongen met...
1 ^e Advent	nieuwe maan	leeg, 'en nu?'	<i>Ad te levavi</i>
2 ^e Advent	eerste kwartier	het bouwt op	<i>Populus Sion</i>
3 ^e Advent	volle maan	alle licht is er	<i>Gaudete</i>
4 ^e Advent	laatste kwartier	het komt hier	<i>Rorate</i>

In onze liturgische praktijk komen deze Latijnse gezangen niet meer voor, hooguit Nederlandse vertalingen ervan, zoals LB 450, 'Verblijd u in de Heer te allen tijd', met 'Gaudete' als ondertitel. Ze verwijzen naar de traditionele, Gregoriaanse intochtliederen (openingsliederen).

Een volle maan op zondag *Gaudete* – Wees blij! – ondersteunt de volle vreugde. Het laatste kwartier op zondag *Rorate* – Dauwt – is iets cryptischer zonder uitleg: het lied begint met 'Dauwt, hemelen [...] [en] regen [de] rechtvaardige', dus 'laat de rechtvaardige neerdalen'. Dat past bij het voltooide licht dat naar de aarde komt, het laatste kwartier.

Is dit nou theologie? De meningen zijn verdeeld. Astrotheologie (Astro = sterren, Theo(s) = God) staat erom bekend dat het zich niet laat verenigen met systematische theologie. Is dat belangrijk? Dat is aan ieder zelf.

Help jij me hopen?

Maar dat mag de verwondering niet in de weg staan. Dit type natuurpoëzie, rijk in symboliek en uitnodigend tot filosoferen, kan een enthousiaste en creatieve dialoog opwekken die mensen onderling inspireert, die ons elkaar helpt verbinden, raken, troosten. Over deze kracht, elkaar oneindig tot steun en hoop te zijn, gaat het in de kindernevendienst deze weken.

Van hoop, geloof en liefde is in Advent hoop de belangrijkste. Daar kan iedereen wel eens hulp bij gebruiken. Dus... haal het uit je hart, haal het uit sterren en maan, haal het uit de Schrift, haal het uit gedichten, schilderijen of muziek, haal het uit gebed... haal het waar ook vandaan –

maar háál het. En breng het waar het nodig is.

WE KOMEN BINNEN IN GODS HUIS

Luiden van de klokken

*De klokken luiden voor de kerkdienst. Ze nodigen ons uit:
"Welkom in Gods huis!" We worden stil.*

Ruimte voor stil gebed

*Ik zend licht maar ben het niet
Ik zend duister maar ben het niet*

*Ik zend dood maar ben het niet
Ik zend leven maar ben het niet*

*Ik zend
Ik ontvang*

*jou
Mij*

Naar 'Nirvana Shatakam'
Mattéus (2024)

Muziek tot eer van God

we gaan staan

Bemoediging en drempelgebed

- O. Onze hulp is in de naam van de HEER
- G. DIE HEMEL EN AARDE GEMAAKT HEEFT,
- O. die lichten laat de hemel
en lachen laat de aarde,
dansend met zon en maan.
- G: LICHT UIT LICHT,
WIJ HOPEN OP U,
WIJ WACHTEN.
AMEN.

[Gedachtenis]

Psalm of openingslied

we gaan zitten

Kyrie

v. Gebed voor de nood van de wereld

G.

Ky-ri-e e - lei- son, Chris- te e lei-son, Ky-ri-e e - lei-son.

LB 301 c

BINNEN ZIJN

Groet

v. De HEER zij met u.

G. OOK MET U ZIJ DE HEER.

Gebed van de zondag

Lezen, spreken, horen, zingen

1e lezing

Lied

(2e lezing)

(Lied)

Evangelie

Lied, of acclamatie:

Licht dat te-rug komt. Hoop die niet ster-ven wil.
Vre - de die bij ons blijft.

Uit 'Als de graankorrel sterft', t. Marijke de Bruijne, m. Anneke van der Heide

Preek

Lied

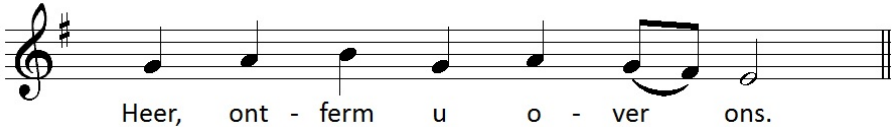
BINNEN EN BUITEN

Aankondiging collectiedoelen en inzameling van de gaven

De kinderen komen binnen en hebben een boodschap voor ons

Gebeden

elke voorbede wordt afgesloten met: '... tot U bidden wij'

melodieregel uit LB 433 - 'licht dat in de nacht begint'

Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden
zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap, de macht en de majesteit
tot in eeuwigheid. Amen.

*aansluitend aan de gebeden draagt de ouderling van dienst
eventuele gedachtenisstenen naar de gedachtenistafel.*

Lied

Zegen

v. Zegen

G.

The image shows a musical staff in G major (one sharp) and common time (C). The melody consists of two measures. The first measure contains a half note G4, a half note A4, and a half note B4, all beamed together. The second measure contains a half note C5 and a half note B4. The lyrics 'A - - men, a - men.' are written below the notes.

melodieregel uit TT 112 - 'en geef ons vrede'

*op het duister neer
keek het licht
zeggend – daarheen ga ik*

*op de oorlog neer
keek de vrede
zeggend – daarheen ga ik*

*op de haat neer
keek de liefde
zeggend – daarheen ga ik*

*als drie koningen
gingen ze
vader, zoon, geest*

*hierheen
kwamen ze
onder ons*

in ons

Naar 'Light looked down' van John Lamberton Bell
Mattéus (2024)